16/01/2021

Η Γερόντισσα Φιλοθέη Αγιομετεωρίτισσα

/ Ορθόδοξες Προβολές

Η κατά κόσμον Σοφία, μια από τα επτά τέκνα του Ιερέως Μιχαήλ και της πρεσβυτέρας Ανδρομάχης Κοσβύρα, είδε το φως της ημέρας στις 31 Μαρτίου του 1949 στην κωμόπολη της Καλαμπάκας.

Η καταγωγή της οικογενείας της ήταν από την Αγναντιά Τρικάλων αλλά μετέβησαν στην Καλαμπάκα για περισσότερη ασφάλεια επειδή κατ'εκείνο τον καιρό η ευρύτερη περιφέρεια καθώς και όλη η Ελλάδα στέναζαν από τα δεινά του συμμοριτοπόλεμου ο οποίος ήλθε να συμπληρώσει το κακό που επέφερε στην πατρίδα μας ο Β' Παγκόσμιος Πόλεμος. Στον στόχο των γεγονότων τέθηκαν και οι ιερείς με τις οικογένειές τους και έτσι ο πατήρ Μιχαήλ κατοίκησε οικογενειακώς στην Καλαμπάκα.

Σήμερα τελέστηκε το 40ημερο Μνημόσυνο της μακαριστής “Μάννας των Μετεώρων”.

Ο ευλαβής Ιερεύς αξιώθηκε τιμίου γήρατος, έφθασε 97 ετών όταν στα 2013 τον κάλεσε ο Κύριος κοντά Του. Κατέστη ονομαστός πνευματικός της περιοχής και επί μακράν σειράν ετών διετέλεσε Γενικός Αρχιερατικός Επίτροπος της περιφέρειας Αγναντιάς που επέβλεπε 6 χωριά.

Image not found or type unknown

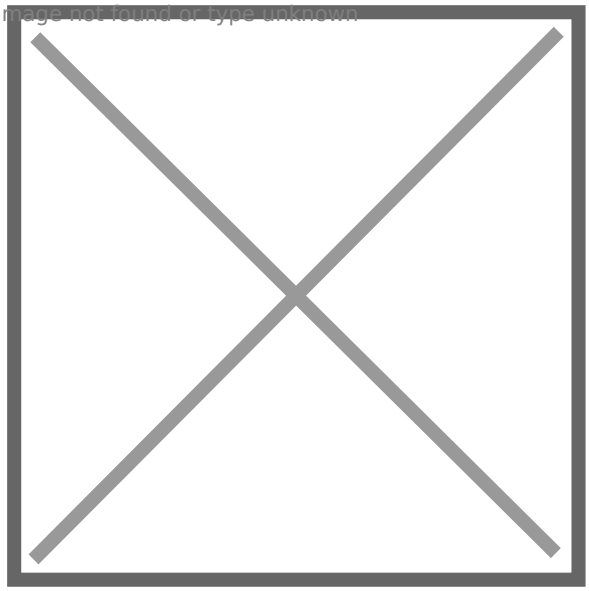

Η μικρή Σοφία απεφοίτησε του Δημοτικού Σχολείου μόνον. Όμως, το «*εν αυτή κατοικούν*» Άγιον Πνεύμα, καθοδήγησε τα διαβήματά της στην Ιερά Μονή Κοιμήσεως Θεοτόκου Σταγιάδων που ιδρύθηκε στην ακμή των χρόνων του Βυζαντίου,κατ’ έτος 1004. Η επιλογή της αυτή, ήταν μονόδρομος. Η ιερατική της οικογένεια, η σεμνότητα και ο συνεσταλμένος χαρακτήρας της, η ευλάβειά της, η αγάπη της για τη Θεία Λειτουργία και τις ακολουθίες την έφεραν στο παλαίφατο ανδρικό μοναστήρι το οποίο μόλις προ ενάμισυ έτους λειτουργούσε ως Γυναικεία Μονή. Ηγουμένη τότε ήταν η εκ Βόλου καταγομένη ευλαβής Γερόντισσα Θεονύμφη Κανταρτζή (+2013) με έξι ακόμη αδελφές στην συνοδεία της. Το μοναστήρι των Σταγιάδων ανήκε στην αρχιερατική περιφέρεια Αγναντιάς και η νεαρή Σοφία με την έγκριση των δικών της έβαλε μετάνοια στην ανατολή του έτους 1970, στις 14 Ιανουαρίου. Μετά την παρέλευση 11 μηνών, στις 7 Νοεμβρίου εκάρη ρασοφόρος μοναχή από τον Μητροπολίτη Τρίκκης και Σταγών Σεραφείμ, λαβούσα το μοναστικό όνομα Φιλοθέη μαζί με την ευχή να μοιάσει στην αρετή και τα έργα της Αγίας Φιλοθέης της Αθηναίας, όπερ και εγένετο στην πορεία της μοναχικής της ζωής.

Στο μοναστήρι παρέμεινε επί 18 χρόνια, εξασκούμενη στην υπακοή και όλες τις

αρετές και εργαζόμενη ακατάπαυστα για την ανακαίνιση και την ανάδειξη του ιστορικού μοναστηριού των Σταγιάδων.

Image not found or type unknown

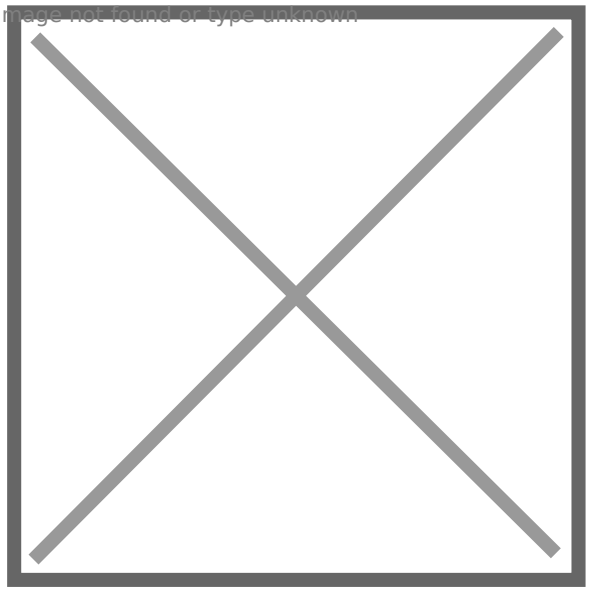

Το φθινόπωρο του 1988 ο Μητροπολίτης Τρίκκης και Σταγών Αλέξιος ενέκρινε την απόσπαση 8 αδελφών και την εγκατάστασή τους στην Μετεωρική Μονή Ρουσάνου για την αναβίωση του μοναστηριού αυτού το οποίο μετά την κοίμηση της ευλαβούς Γερόντισσας Ευσεβίας από το Καστράκι το 1971, παρέμενε κλειστό και ως εκ τούτου σιγά-σιγά κατέρρεε. Η απόφαση επίσημης μετατροπής της Μονής σε γυναικεία βρήκε βέβαια πολλά εμπόδια, όμως η Μονή επελέγη άνωθεν για κατοικητήριο παρθένων κατά τα νεότερα χρόνια. Έτσι στις 17 Οκτωβρίου του 1988 η αδελφή Φιλοθέη και επτά ακόμη αδελφές οι Διονυσία, Ευνίκη, Βερονίκη, Ειρηναία, Νεκταρία, Θέκλα και Συγκλητική με την εντολή της Ιεράς Μητροπόλεως εγκατεστάθησαν στον ιστορικό βράχο του Ρουσάνου που τιμούσε την Μεταμόρφωση του Κυρίου και την Μεγαλομάρτυρα Βαρβάρα. Ο Μητροπολίτης Αλέξιος συμπαραστάθηκε στην αδελφότητα με ιδιαίτερη αγάπη και φροντίδα ώστε να ευκολυνθεί το κατά δύναμιν η εγκατάστασή τους εκεί και να αρχίσει ήρεμα και ομαλά ο δρόμος της πνευματικής προόδου και ανασυστάσεως της Μονής. Σε διάστημα δύο ετών έκειρε μεγαλόσχημες όλες τις αδελφές. Πρώτη όλων εκάρη η αδελφή Φιλοθέη στις 17 Φεβρουαρίου του ερχόμενου χειμώνα 1989 και αμέσως της ανατέθησαν και τα ηγουμενικά καθήκοντα εφόσον «*δια βοής*» εψηφίσθη υπό της αδελφότητος ενώπιον του Μητροπολίτου.

Image not found or type unknown

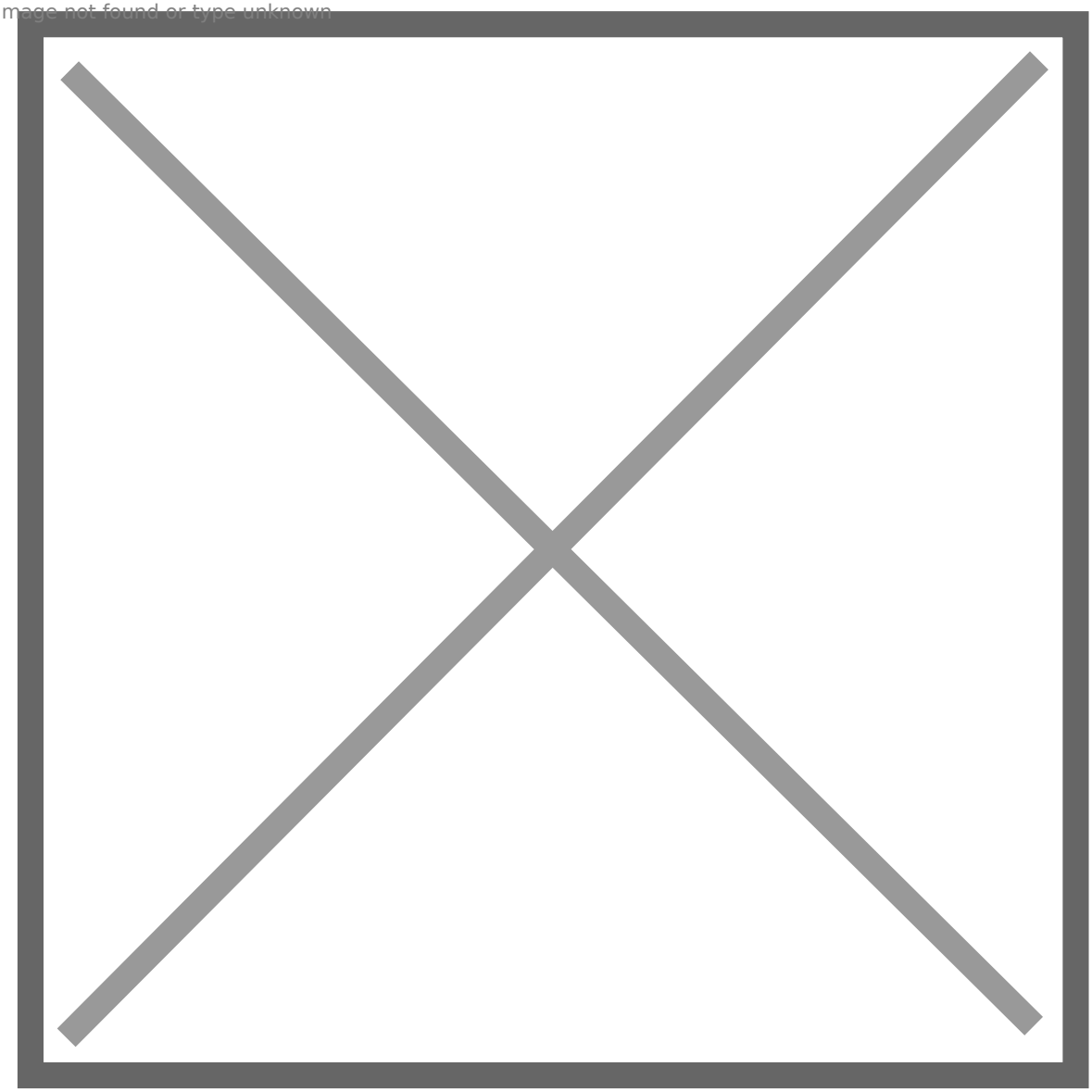

Από τότε και επί 32 ολόκληρα χρόνια η Γερόντισσα Φιλοθέη εργάστηκε ακατάπαυστα για την ανακαίνιση του μοναστηριού και την επέκτασή του. Παρέλαβε ένα μοναστήρι που κατέρρεε και με εργατικότητα, οικονομία και χρηστή διαχείριση παρέδωσε ένα αριστούργημα καθόσον και το σαθρό κτίριο αποκαταστάθηκε αλλά και επεκτάθηκε το μοναστήρι σε παρακείμενο βράχο όπου δημιουργήθηκαν νέα κτίρια κελλιών και εργαστηρίων. Ο Μητροπολίτης Σταγών και Μετεώρων Σεραφείμ στις 22 Οκτωβρίου 1996 έβαλε τον θεμέλιο λίθο για το έργο αυτό. Όλα αυτά έγιναν με σεβασμό στην μετεωρίτικη παράδοση και την ιστορικότητα του χώρου. Ευπρεπίστηκε ο περιβάλλων χώρος και καλλωπίστηκε με ανθόκηπους.

Ίδρυσε επίσης και εκόσμησε δια καταλλήλων τοιχογραφιών τα παρεκκλήσια του Γενεσίου της Θεοτόκου και της Αγίας Βαρβάρας και δημιούργησε δύο μετόχια με

αγροκτήματα. Όλα αυτά τα έργα έγιναν με την ταπείνωσή της και την εργατικότητά της και χάρις στην ακατάβλητη εργασία της αδελφότητος. Παντού ομορφιά, τάξη, καθαριότητα, νοικοκυρωσύνη που προδίδουν τον «*διευθύνοντα νούν* », δηλαδή την Γερόντισσα.

Επίσης με την σεμνότητα του χαρακτήρος της και την αρετή της, κατέστη πόλος έλξης προς την Μονή. Έτσι, όχι μόνον το έργο της πλαισιώθηκε από ανθρώπους που ενίσχυσαν κάθε της προσπάθεια αλλά κατόρθωσε να αυξήσει την αδελφότητά της με πολλές και καλές αδελφές που αποτελούν σήμερα το μέλλον της Μονής.

Η Γερόντισσα έλαμπε μέσα στην Μονή όχι με τις γνώσεις της, τα μεγάλα της λόγια, την επίδειξη του αξιώματός της αλλά με την αρετή της.

Image not found or type unknown

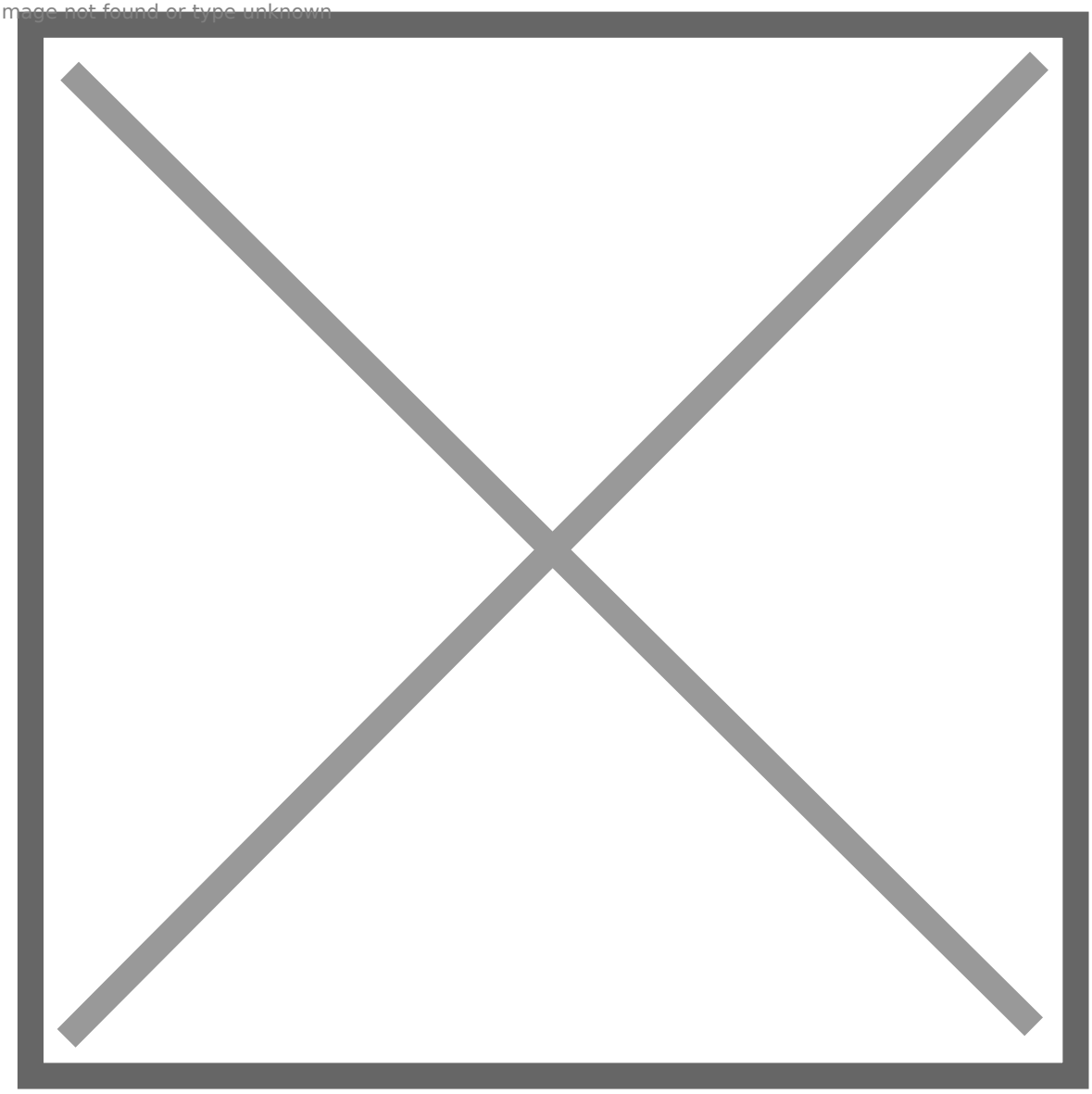

Είχε πάντοτε μια αγαθοήρεμη έκφραση με ένα γλυκύ και ελαφρύ μειδίαμα που « *αιχμαλώτιζε*» όλες τις ψυχές ακόμη και τις πιο δύσκολες. Αυτό το χαμόγελο δεν

ήταν αποτέλεσμα τεχνικής αλλά καρπός της κεκαθαρμένης και αγαπώσης καρδίας της και αντανακλούσε την ειρήνη της ψυχής της. Ήξερε καλά τα όριά της καθώς και τα όρια της κάθε ψυχής πλησίον της. Γι’αυτό και πάνω από όλα ενεργοποιούσε την αγάπη και την προσευχή. Χωρίς αυτές τις δύο αρετές δεν θα μπορούσε το έργο της να στεφθεί με επιτυχία και να στερεωθεί για την επόμενη γενιά.

Καίτοι υστερούσε στην ανθρώπινη γνώση και σοφία, δεν υστερούσε σε φωτισμό αφού πρωτ’απ’όλα διατηρούσε μέσα στην αγνή ψυχή της το πνεύμα της μαθητείας και της υπακοής. Διότι εκείνος που υποτάσσεται σε έναν, υποτάσσεται σε όλους διαφυλάσσοντας την ψυχή του από πολλά. Αυτό απέδειξε η Γερόντισσα πάλιν και πολλάκις. Διετήρησε την υπακοή και την ταπείνωση έναντι της προϊσταμένης της αρχής χωρίς συγκρούσεις και προβλήματα. Οι μακαριστοί Μητροπολίτες Αλέξιος και Σεραφείμ καθώς και ο νύν Θεόκλητος μαρτυρούν γι’αυτό.

Η Γερόντισσα Φιλοθέη ουδέποτε ξέχασε την μητρική της Μονή. Γι’αυτό συμπαραστάθηκε θυγατροπρεπώς στην Γερόντισσά της Θεονύμφη και τις πρώην συνασκήτριές της σε πολλές τους δυσκολίες ενθυμούμενη πάντοτε τις ευλογημένες μέρες της ζωής της που μοιράστηκε μαζί τους.

Στις αποφάσεις των Ηγουμενοσυμβουλίων των Αγιομετεωρίτικων Μονών ήταν πάντοτε εκεί ταπεινή και υπάκουη για να υποστηρίξει με την υπογραφή της τα δίκαια του ιερού χώρου.

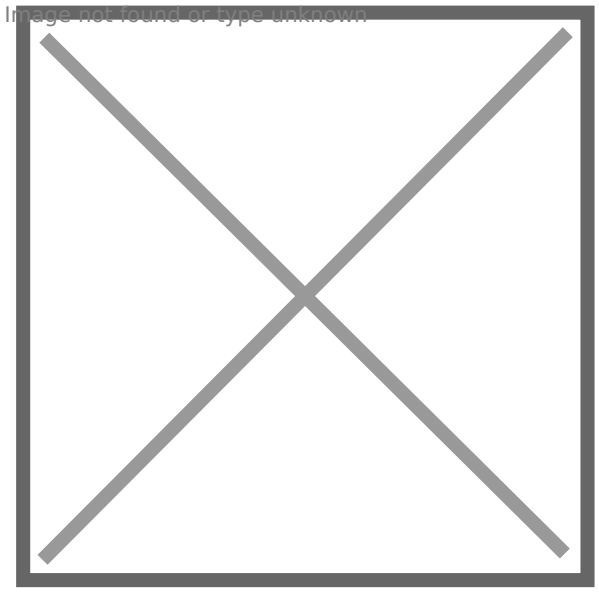

Για την ταπείνωσή της έναντι των πνευματικών μαρτυρούν οι ίδιοι. Ο μακαριστός Μητροπολίτης Αλέξιος και ο Γέροντας Ισίδωρος Βαρλααμίτης με χαρά διακονούσαν την Μονή Ρουσάνου στο μυστήριο της εξομολογήσεως. Όταν ο Γέρων Ισίδωρος λόγω γήρατος παραιτήθηκε από πνευματικός της Μονής, η Γερόντισσα απευθύνθηκε στο Άγιον Όρος για τη λύση του θέματος. Την Μονή ανέλαβε πλέον ο

Γέρων Εφραίμ, Καθηγούμενος της Αγιορειτικής Ιεράς Μεγίστης Μονής Βατοπεδίου. Τοιουτοτρόπως θα μπορούσαμε να πούμε ότι δια της Γεροντίσσης Φιλοθέης έγινε η «*πολυπόθητος σύζευξις*» του αγιομετεωρικού με τον αγιορείτικο μοναχισμό, γεγονός το οποίο συν Θεώ αναμένεται να φέρει αγλαούς καρπούς στην πρόοδο του εν γένει μοναχισμού. Ένας από τους πρώτους καρπούς της σχέσεως αυτής είναι και η έλευση στην Μονή Ρουσάνου του αντιγράφου της Ιεράς Εικόνος της Παναγίας της Παραμυθίας στις 28 Ιανουαρίου 2020. Η Γερόντισσα Φιλοθέη με λόγο ταπεινό, υποδέχτηκε την Παναγία και την προσφώνησε αναθέτοντας στην χάρη Της την προστασία της Μονής, της αδελφότητος και των προσκυνητών. Μεταξύ των άλλων είπε:

«*...η Παναγία μας είναι εκείνη που σκεπάζει κάτω από το ωμοφόριό της όλο τον κόσμο και ακούει με ευήκοον ούς τους προβληματισμούς, τις ανάγκες και τις αναζητήσεις κάθε πονεμένου ανθρώπου, δίνοντας σαν φιλόστοργη μητέρα την λύση σε κάθε πρόβλημα είτε πνευματικού χαρακτήρα είτε κοινωνικού και εθνικού...*

Το ιλαρό και παρηγορητικό βλέμμα της Παναγίας μας και η σοβαρή μορφή του Χριστού μας είμαι σίγουρη πως θα γίνουν αφορμή για την σωτηρία και τον επαναπροσδιορισμό πολλών ψυχών και την ανακούφιση πολλών πονεμένων ανθρώπων...

Σε ένα κόσμο που ο Θεός παραγκωνίζεται ή αναζητείται σε λάθος δρόμους, η χάρη της ιεράς εικόνος θα συγκινήσει και θα κατανύξει πολλές ψυχές και θα γίνει αφορμή για τον επανευαγγελισμό και την σωτηρία τους....»

Image not found or type unknown

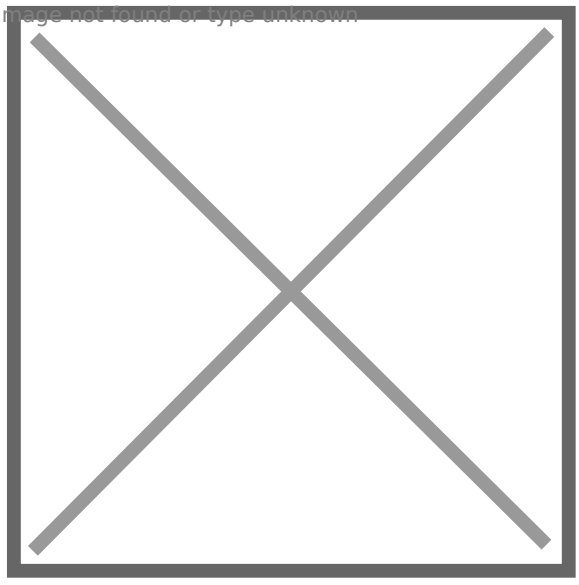

Η Γερόντισσα μέσα στην Μονή κρατούσε μια επιβλητική μα ταυτόχρονα αφανή παρουσία και καθήλωνε τους πάντες όχι με το φυσικό της παράστημα αλλά με την ιεροπρέπεια που εξέπεμπε και την αρετή της. Με την γλυκειά και κατανυκτική της

φωνή κοσμούσε τα αναλογεία της Μονής. Η ψαλτική της απερίτεχνη, ταπεινή, χωρίς κομπασμό προέδιδε την καθαρή της καρδία, θυσιαστήριο και αυτή στην αγάπη του Χριστού. Η αγάπη, η συγχωρητικότητα και η ανεξικακία της είναι κοινός τόπος στα χείλη των πνευματικών της τέκνων. Δεν ήθελε να την διακονούν οι άλλοι ούτε στα μικρά και αυτονόητα. Ως Ηγουμένη δεν δεχόταν το προς το αξίωμά της ξεχωριστό (μερίδα, περιποίηση, δώρο, διακονία).

Η ταπείνωσή της φαινόταν από το γεγονός ότι απέφευγε τους ελέγχους και μάλιστα δημοσίως ως και τις παρατηρήσεις. Έπρεπε να βρει την αδελφή ιδιαιτέρως και σε κατάλληλη μετά την παρέλευση του πειρασμού στιγμή για να πει το οφειλόμενο για την διόρθωσή της. Γι'αυτό και ο πνευματικός της Μονής απεφάνθη: «*Είναι μεγάλη αρετή να έχεις το δικαίωμα εκ του αξιώματός σου να ελέγχεις και να παρατηρείς και να το κάνεις μόνο όταν πρέπει*». Όταν την προέτρεπαν να επιπλήξει εκείνης χαμογελώντας απαντούσε: *«Αν θυμάστε γιατί ήρθατε στο μοναστήρι είναι αρκετό! Εγώ πάντως δεν είμαι ο χωροφύλακάς σας!».* Επιπλέον, με καθαρό λογισμό επιτηρούσε την Μονή χωρίς να παρακολουθεί και να υποπτεύεται τις αδελφές.

Η Γερόντισσα διακονούσε την Μονή, διαχειριζόμενη τα αγαθά της για το καλό της αδελφότητος και όποιου αναγκεμένου ζητούσε την βοήθεια του μοναστηριού. Γι'αυτό θα μείνει στην μνήμη όλων για την συμπαράσταση και την φιλανθρωπία της.

Επίσης εργαζόταν για το καλό και την πρόοδο του μοναστηριού όχι για την δική της προβολή αλλά για την δόξα του Θεού χωρίς να δένεται με τίποτα. « *Και όλα να χαθούν, και να μου πει η Εκκλησία να φύγω από εδώ, ποτέ δεν δέθηκα με τα υλικά αλλά μόνο με τον Χριστό και έτσι όλα πάλι θα ξαναφτιαχτούν*», έλεγε. Και όντως: ο μοναχός είναι εργάτης και διαχειριστής και ουδέποτε ιδιοκτήτης και εξουσιαστής – άλλο ένα γνώρισμα του ταπεινού μοναχού που προσβλέπει μόνο στα ουράνια αγαθά.

Image not found or type unknown

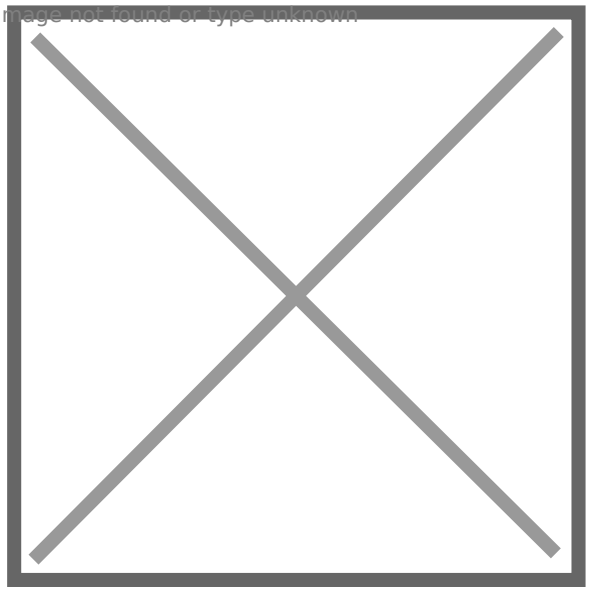

Η Γερόντισσα Φιλοθέη διήλθε την ταπεινή της ζωή λατρεύουσα τον Κύριον της δόξης εν προσευχαίς, εν ακολουθίαις, εν λειτουργίαις. Με βάση την συμμετοχή της στην λειτουργική ζωή της Εκκλησίας μας, με απαρέγκλιτη τήρηση της παραδοσιακής μοναχικής τάξεως, με αγόγγυστη και ακούραστη διάθεση εργαζομένη, κατέλειπε στην συνοδεία της «*εαυτήν υπογραμμόν ίνα ταις ίχνεσι εκείνης ακολουθήσωσι*» [Α’ Πέτρου, β’, 21].

Η ανεξικακία, η επιείκεια, η καλωσύνη, η φιλοξενία, η φιλανθρωπία, η αγάπη της έγιναν οι συνιστώσες της μοναχικής και ηγουμενικής της διακονίας και συνάμα οι παρακαταθήκες της προς την αδελφότητα και τα πνευματικά τέκνα της Μονής.

Από πάσης απόψεως η Γερόντισσα φρόντισε και κατοχύρωσε την Ιερά Μονή. Έτσι με άριστη συνεργασία με τους Επισκόπους, επί Αρχιερατείας Αλεξίου έγινε η μετατροπή της Μονής σε γυναικεία στις 5 Απριλίου 1989. Επί Αρχιερατείας Σεραφείμ έγινε ο επίσημος διορισμός της ως Ηγουμένης στις 23 Φεβρουαρίου 1993 (οπότε παρέλαβε και την ράβδο), η θεμελίωση των νέων κτιρίων στις 22 Οκτωβρίου 1996 και η παράδοση στην Μονή των 40 χειρογράφων κωδίκων της από το κειμηλιαρχείο της Μονής του Αγίου Στεφάνου στις 20 Μαρτίου 2009. Επί Αρχιερατείας Θεοκλήτου εγκρίθηκε ο Εσωτερικός Κανονισμός της Μονής στις 7 Νοεμβρίου 2018 καθώς και η δια ψήφου εκλογή της Γερόντισσας και των Ηγουμενοσυμβούλων Μοναχών Μαξίμης και Σεραφειμίας στις 26 Μαρτίου 2019.

Έχοντας ολοκληρώσει τον κύκλο της επί γης διακονίας της παρέμενε εν προσευχή καθώς εισήλθε στο στάδιον της Τεσσαρακοστής των Αγίων Χριστουγέννων 2020. Δυστυχώς η καρδιά της ετρώθη από τον πόνο του πένθους που ήλθε στην αδελφότητα από την επώδυνο θάνατο της αδελφής Ειρηναίας, που όντας

ευαίσθητη με την υγεία της, κατέληξε συνεπεία του φονικού ιού. Αλλά και η Γερόντισσα εδέχθη την παιδαγωγική επίσκεψη της ασθένειας παλεύοντας με τον θανατηφόρο ιό και προσευχομένη έως του τέλους της που ήρθε την Τετάρτη 9 Δεκεμβρίου 2020, επί τη εορτή της Συλλήψεως της Αγίας Άννης.

Image not found or type unknown

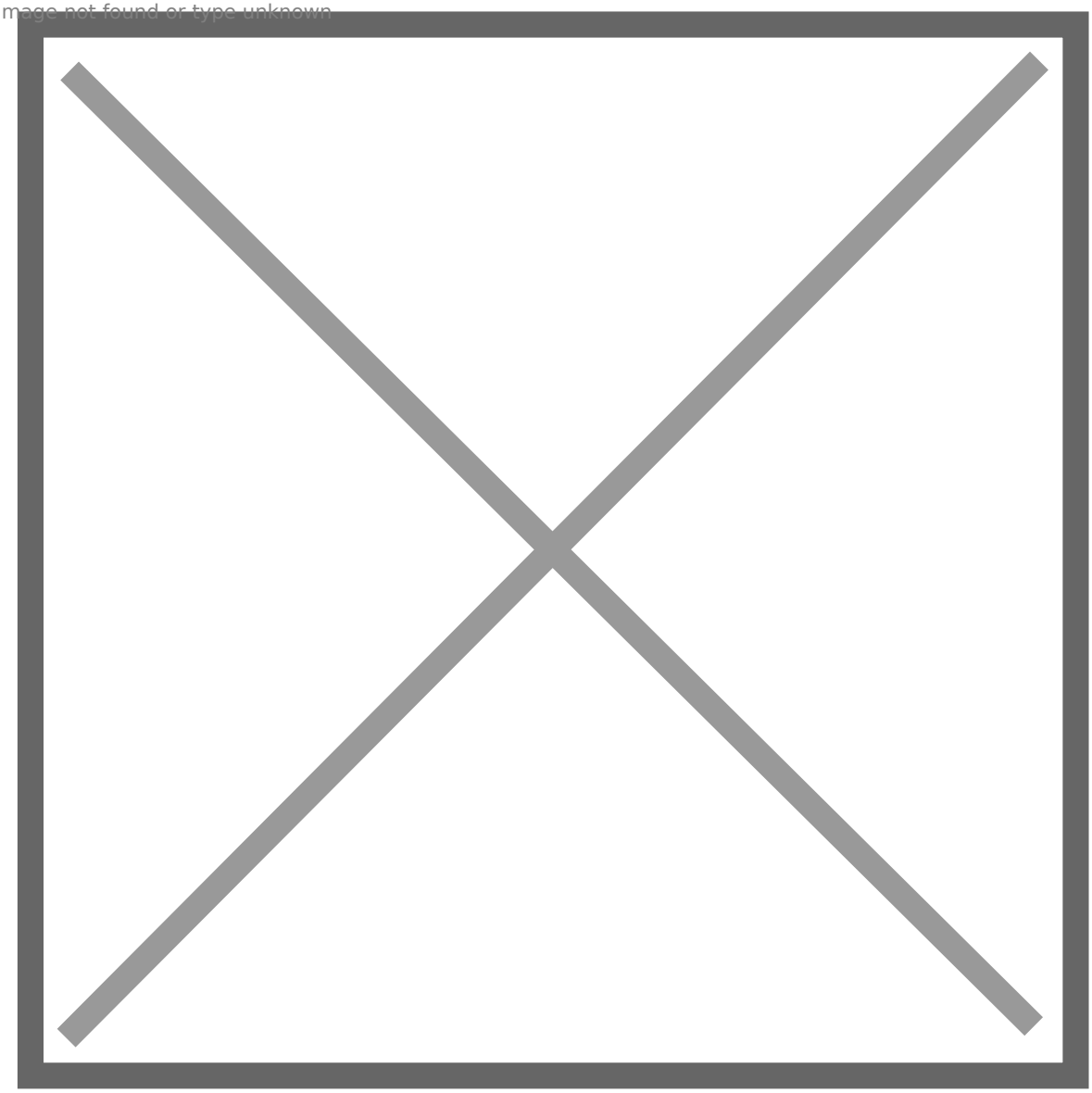

Όταν η Γερόντισσα ευρίσκετο κλινήρης στο νοσοκομείο πολλοί προσευχήθηκαν για εκείνην. Ακόμη περισσότεροι προσευχήθηκαν μετά την κοίμησή της αναμιμνησκόμενοι της αγάπης και των ευεργεσιών της προς πάντας. Η γενναία της συνδρομή προς νεοσύστατες Μονές, οικογενειάρχες, περαστικούς, ασθενείς και το γλυκό της χαμόγελο, βοήθησαν και στήριξαν πολλές κατερραγμένες ψυχές.

Η λιτή, απέριττη και κεκλεισμένων των θυρών εξόδιος ακολουθία της δια διαφόρων τρόπων και σημείων ανακούφισε την αδελφότητα. Τώρα πλέον ελεύθερα και χωρίς τοποχρονολογικά εμπόδια επιτηρεί το έργο για το οποίο αναλώθηκε και δέεται γι’αυτό.

Η θανατηφόρος ασθένεια του 21ου αιώνα, μας στέρησε της φυσικής παρουσίας πολλών αγαπημένωνπροσώπων, αδελφών ρασοφόρων και λαϊκών. Το δώρο της ζωής και το δώρο της υγείας είναι πολύτιμα. Μελετώντας όμως την ζωή των κληρικών και μοναχών που εκοιμήθησαν κατά το διάστημα αυτό, παρατηρούμε ότι όλοι είχαν πληρότητα ζωής και δραστηριότητος και ότι άλλος λίγο, άλλος πολύ είχαν την καλή έξωθεν μαρτυρία καθώς και ευάριθμο κύκλων πνευματικών τέκνων που συνεχίζουν την διακονία τους.

Γι’αυτό τολμούμε να πούμε ότι η ασθένεια πήρε καλούς και εκλεκτούς κληρικούς και μοναχούς και τοιουτοτρόπως εμπλουτίστηκαν το ουράνιο Θυσιαστήριο και η ουράνια Μονή από όπου εύχονται για όλους εμάς τους *«περιλειπομένους» [Α’ Θεσ. δ’, 15]*.

Το παρόν για την κοίμηση της Γερόντισσας Φιλοθέης έδωσαν δια του τύπου η Ιερά Μητρόπολις Σταγών και Μετεώρων, διάφοροι εκπρόσωποι του Κοινοβουλίου, της τοπικής αυτοδιοίκησης και συλλόγων. Όλοι αυτοί είχαν κοινή τοποθέτηση περί της αγίας μορφής, της οσιακής προσωπικότητας της Γερόντισσας και της φιλανθρωπίας της.

Image not found or type unknown

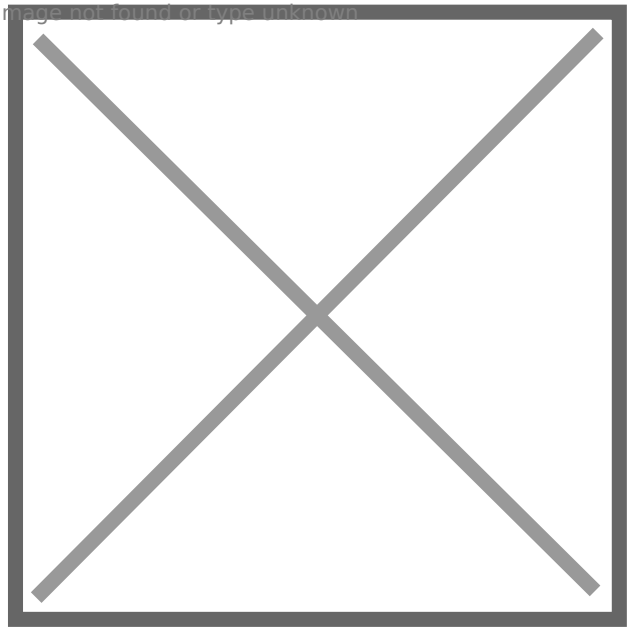

Πλέον αυτών όμως η καλύτερη –μακράν- τοποθέτηση δόθηκε στον «*επιστολιμαίο εξόδιο χαιρετισμό*

» που συνέταξε η αδελφότης της Ιεράς Μονής του Αγίου Στεφάνου Μετεώρων συμμετέχοντας εκ βάθους καρδίας στο πένθος της γειτονικής Μονής Ρουσάνου. Δια του χαιρετισμού αυτού εισάγεται ο αναγνώστης στο γνήσιο πνεύμα του μοναχισμού και έρχεται σε επαφή με στοιχεία παλαιότερα παρμένα από τους βίους των αγίων των προερχομένων εκ του μοναχισμού όπως είναι τα στοιχεία από την γραφίδα του Αγίου Θεοδώρου του Στουδίτου στον εξόδιο χαιρετισμό της συγχρόνου του Ηγουμένης Ευφροσύνης. Τα στοιχεία αυτά συνδυάζονται και αφορούν κατά πλήρη εφαρμογή την εκλιπούσα Γερόντισσα. Εντύπωση προκαλεί και το συναξαριακό τρίστιχο που συνέθεσε η εμπνευσμένη Αγιοστεφανίτισσα υμνογράφος μοναχή:

«*Φιλτάτη Φιλοθέη εκ γης απέπτη*

λιπούσα τοις τέκνοις διάγραμμα βίου.

Τη δ’ενάτη προμήτωρ Άννα αμμάν παρέλαβεν».

Μέσα σε τρεις μόλις στίχους δίνονται η ταυτότητα, η συνιστώσα της διακονίας και η θέση της Γερόντισσας της οποίας η ψυχή παρελήφθη από την Αγία Άννα.

«*Μακαρία ήν εξελέξω και προσελάβου Κύριε!*

Η ψυχή αυτής εν αγαθοίς αυλισθήσεται! [Ψαλμ. κδ’, 13]

Και το μνημόσυνον αυτής εις γενεάν και γενεάν!» [Ψαλμ. ρα’, 13]

Την ευχή της να έχουμε!

Πηγή: Pemptousia.gr